

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

T ante V

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Trois, inquit, equus Trojanus, à quo nunquam me Constat dormicare opprimemini.

Troicus, ca. cum, *troicus*, eisdem significationis. Cic. de claris Orat. Neq; enim jam Troicis temporibus tantum laudo in dicendo Vlysi tribuisse Homeris, & Nestori, nisi jam tum esset honor eloquentiae habitus.

Troica, a. um, dictio trisyllaba, *troica*. Troia gaza. Virg. 1. Aen. Apparent rantes in gurgite vasto, Arma virum, tabulae, & Troia gaza per undas.

Trojanus, *trojanus*. Id est, Trojanus, quasi in Troja genitus, ea forma qua Graecos vocamus *Γραικωνας*, quasi genitos in Graecia. Virg. 8. Aeneid. Trojagenas, & tela vides inimica Latonis.

Troilus, *troilus*. Filius fuit Priami & Hecubae, cuius vita inter Trojanorum fata numerabatur: nam eo vivo Troja capi non poterat. Hic adhuc adolescentulus ausus cum Achille Graecorum omnium fortissimo cōgredi, ab eodem occisus est. Virg. li. 1. Aen. Pate alia fugiens amissis Troilus armis, Infelix pater, atq; impar cōgressus Achilli fessur equis.

Troizenus, *troizenus*. Fuit Thrac, unus ex his qui venerunt in auxilium Trojanorum.

Trophonius, *trophonius*. Insignis architectus fuit, qui subterraneum sanum in Lebada Bœotiae regione construxit, quod ab ipso Trophonii antrum cognominatum est. Vbi qui u aliquando oracula reddidisset, atq; tandem fame interisset, fuit Genium quendam antrum hoc subisse, atq; ex eo oracula reddidisse. Qui verò hinc oracula susceperant, nudi in aditu specus sedere soliti sunt, atq; inde flati quodam sub terram abripiebantur. Gellabant autem secum placentas, quas lemnibus, serpentesque occurrentibus objecerint. Deinde accepto oraculo, rursus per alium hiatus in certam reclusabantur. Creditum est autem quotquot in hoc antrum descenderent, nunquam posse redire. Hinc factus est locus procybis, ut homines tristes, & tetrici in Trophonii antro variatim dicuntur. Hæc erat verbum descriptum ex Erasmi Adagio.

Tropis, *tropis*. Insula quædam, Steph.

Tros, *tros*. Hec os, *tros*. Erichoni filius, & nepos Dardani, Trojano autem rex, pater Ili, Astaraci, & Ganymedis ut refert Acaus apud Hom. lib. 20. Est item Tros, gentile nomē à Troja deductum. Vide supra in dictione TROIA.

Troslum. Oppidum fuit Tusciae, novem passuum millibus distans à Volturno, quod quum equites Romani cepissent sine pedum adjuvamento, inde Troslum ducti sunt. Plin. lib. 33. cap. 2. Quædam ipsum equitum nomen sæpè variatum est, in his quoq; qui ad equitatum traherantur. Celeres sub Romulo, regibusq; appellati sunt, deinde Fecundines, postea Troslum, quum oppidum eius vocabuli in Tuscia circa Volturno passuum XXX. sine ullo pedum adjuvamento cepissent. Hæc ille, Nonius Troslus dicitur pater, quasi torosulus: hoc est, bene habitus, & musculorum toris prævalidos: citiq; tellimoniū Varronis ex Sequenti. Nunc emunt Troslum, nardo nitidi, vulgò Attico tal toto equum.

Truentus. Fluvius Picenorum, qui vulgò nunc *Tronto* vocatur, cum oppido ejusdem nominis, Dom. Mar. Nig. lib. 7. & Prol. lib. 3. cap. 1.

Trychæ, *trychæ*. Vrbis Eubœæ, Græci. Trychæus.

Tryphodorus pen. *tryphodorus*. Grammaticus & Poëta Aegyptius, ex cujus operibus a Suida commemorantur. Marathoniaca, Excidium Ili, Pugnæ Lapitharum, & Centauroi, in Hippodamie nuptiis, Odyssæ Paralipomena, in quibus fabulas perscrutant Homero & aliis intætas: item Paraphrasia Homericaum comparationum.

Tryphonis, *tryphonis*. Grammaticus Alexandrius, Ammonii filius, qui circa Augusti tempora fuit natus. Scripsit tractatus aliquot de variarum linguarum dialectis, & alia nonnulla ad Grammaticæ cognitionem pertinentia. Est & Tryphon alius, Ougenis auditor, cujus extant nonnulla ad ipsam epistolæ. Tryphon item Bibliopolæ nomē fuit, Martialis carminibus non uno in loco celebrati.

Tuxis, *tuxis*. Aestivatum maris Britannici, apud Prol. lib. 2. cap. 3.

Tuoda Vulgò, juxta quod Bervina, munitissimū oppidum tegni Angliæ, in finibus Scotiae, vulgò *Terret*.

Tubero, Prænomine Quirinus, civis Romanus fuit, Ciceronis æqualis, qui quum in Pompejanis partibus fuisset, postea veniam consecutus à Cæsare, eodem crimine accusavit Quirinum, defendente Cicerone: cujus adversus illum extat Oratio pro Quirino inscripta.

Tuberum, *tuberum*. Flumen Carmaniæ navigabile, quod Patitæ populi accoliunt. Auctor Plin. lib. 6. cap. 23. Est etiam fluvius in Ostrofrancia, aliquot miliaribus à Rotenburgio ad Tuberū inde nomen deducto ortum habens.

Tuberobis, Fluv. Britannia, Ptolem. lib. 2. cap. 2. [Vulgò *Abotery*.]

Tuburbis, *tuburbis*. Vrbis Africæ propriè dictæ inter Bagradam, & Tritonem amnes. Auctor Plin. lib. 5. cap. 4.

Tuccæ, Augusti temporibus vis in primis eruditus fuit, Virgiliusq; amicissimus, & ex parte testamenti hæres. cur Augustus una cum Varro, & Plotio Aeneidem, quam cremari Poëta testamento iusserat, ea lege dedit emendandam, ut nihil adderent. Auctor Servius.

Tuccæ, Virgo vestalis fuit, quæ incestu accusata, aquam pertulit in cribro. Plin. lib. 28. cap. 2.

Tudæ, *tudæ*. Oppidum Hispaniæ Tarraconensis, in tractu Gallicorum, inter Minium & Duriam fluvios. Ptolem. libro 2. capite 6.

Tuder, *tuder*. Stephano 1. vulgò *Tods*. Oppidum est Umbriae medietranæ, teste Plin. li. 3. cap. 14. Hujus oppidi incolæ Tuderetæ appellantur. Silius lib. 4. Et gradivicolam cello de Jolle Tuderem.

Tuderium, *tuderium*. Civitas in inferiore Germaniæ climate, apud Ptol. lib. 2. cap. 11.

Tudræus, Nobilis apud Romanos familiæ cognomen fuit, inde tractū, quod qui primus id cognominis sortitus est, caput habuere oblongum & mallo non dissimile. Fuit hoc cognomine quidam ex Ovidii Poëta amicissimis, ad quem ille scripsit, iterum scribens in libris de Ponto, cōqueritur ejus nomen in carmine elegiaco locum non habere, eo quod brevem habeat syllabam inter duas longas sitam.

Tugi, Veratissimi Helvetiorum populi, juxta lacum Lucernæ incolebant: quorum oppidum Tugium est, quod vulgò *Tug* vocant, impisimæ ameno sic: à Septentrione planitie pratorum ampla: ab Occidente piscoso lacu: à Meridie supra lacus longitudinem Alpium prospectu: ab Oriente vix ad partem pascuo, parum sylvo colle conspicuum. Hic Tigurini, Lucernatibus, Vriensibus, Suicentibus, & Subsylvanis perpetuo sedere junxerunt anno ab othe redempto 1332, & in civitate Helvetiorum septimum locum tenent, Tuginorum meminit Strabo lib. 7, anā cum Cimbis & Tigurinis eos in Italiam irrupisse asserens, & à Romanis fuisse decetos.

Tulgis, Modicus amnis Hispaniæ ad Tarraconem, ut scribit Ptolem. lib. 2.

Tulliphordum, *tulliphordum*. Oppidum in inferiore Germaniæ climate, apud Prol. lib. 2. cap. 11. vulgò *Thunberg*.

Tullisrigum, *tullisrigum*. Oppidum in inferiore Germaniæ climate apud Prol. lib. 2. cap. 11. vulgò *Thunberg*.

Tullia, filia fuit Servii Tullii, sexti Romanorum Regis, quæ quū Tarquinio nupsisset, qui postea à moribus Superbus est cognominatus, viro autem fuit patrem suum occidendi, regnumq; ejus invadendi. Nunciata deinde patris nece, prostrata confuso cursu ad virum accurrit, ut ei regni adepti nomine gratularetur, quumq; in patris cadaver in via proiecitur incidisset, dubitantem auguram, & Regis reverentia in laus equos flectente, compulsi ut per medium patris corpus ageret carpentum: à quo tam immani genere impietatis vicius ille scelerati nomen tenuit, teste Liv. lib. 1. ab Urbe. Ovid. in Ibis: Infans eniq; locum sceleris quæ nomine fecit, Pressit & inductis membra paterna rotis. Fuit item Tulla, M. Tullii Ciceronis filia, quæ ille blanda diminutione Tulliolam appellat.

Tullianum, *tullianum*. Locus erat Romæ in carcere, noxiorum supplicio destinatus: à Tullio Hostilio extructus: unde & nomen accepit. Salust. in Catil. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

Tullius, Nomen proprium M. Ciceronis, eloquentiæ totius patris de quo laus supra regimus in dictione CICERO.

Tullum, [Vulgò *Tull*. Ger. *Toll* in Burgund.] Leucorum oppidum inter Belgas, etiam hodie nomen retinens: cujus meminit Prol. lib. 2. cap. 9.

Tullus Hostilius, Tertius Romanorum Rex, qui Numæ Pompilio successit moribus illi dissimilimus, atq; ipso etiam Romulo ferocior: cujus vita explicatur à Liv. lib. 1. ab Urbe. Virg. 6. Aeneid. cu; deinde subdit Oia qui sumper patrem, refidetq; movebit Tullus in arma viros, & jam defuncta triumphis Agmina etc.

Tunes, *tunes*, vulgò *Tuno*, Vrbis est Africæ totius præstantissima, regumq; Libyæ regia. Hæc eo tempore, quo Scipio in Africa bellū gerebat, tumulus erat, cum operibus, tum natura loci munitis, duodecim non amplius millia passuum à Carthagine distans, qui & ab urbe conspicit, & prospectum cum ad urbem, tum ad circumfusum mare pigere possit. Recentiores aliquot antiquitatis imperiti, Tunicum vocant: alii Tunitum, sed præter cujusquam veterum, ut arbitror, exemplum. Livius ceterè lib. 10. bel. Pun. accusativum modò Tunicem Latinorum, modò Tuneta Graecorum more esset. Sic enim habet circa hunc lib. 10. iam in Carthagine tententis, occupat reliquam custodiam fuga Tuneta. Et circa finem ejusdem libri Tum ad Tunicem eodem quo prius loco castra posita.

Tungri,

